

Mondkapjesplicht en uitzonderingen

Sinds 1 december 2020 is het dragen van een mondkapje verplicht in alle openbare en overdekte ruimten, in het onderwijs, het openbaar vervoer en bij contactberoepen. Er geldt een uitzondering voor mensen die vanwege hun beperking of ziekte geen mondkapje kunnen dragen. Het kan zowel gaan om zichtbare, als onzichtbare beperkingen of aandoeningen. Concreet betreft het onder andere mensen die vanwege hun beperking of ziekte fysiek niet in staat zijn een mondkapje te dragen of op te zetten. Hieronder valt ook een aandoening aan het gezicht, zoals een huidaandoening.

Mensen die onder de uitzonderingsregels vallen, moeten zelf aantonen waarom zij in aanmerking komen voor uitzondering op de mondkapjesplicht. Medewerkers van politie, boa's maar ook personeel van een winkel of van een OV-bedrijf kunnen hen vragen om dat aannemelijk te maken. Op de website van de Rijksoverheid worden meerdere manieren aangedragen om dit aan te tonen, waaronder het laten zien van een kaartje men zich beroept op de vrijstelling of een briefje van een (huis)arts, behandelaar of instelling.

■ Bewijs voor uitzondering

Mensen kunnen zelf een kaartje uitprinten via de website van de Rijksoverheid, waarop zij kunnen aangeven dat zij zich beroepen op de uitzondering. Dit hoeft niet door de behandelaar te worden verschaft, gestempeld of ondertekend.

Patiënten zouden – volgens de Rijksoverheid – ook bij de behandelaar kunnen aankloppen. De KNMG en LHV zijn het daar niet mee eens. Zij hebben VWS bij herhaling hierop gewezen, waarbij zij duidelijk hebben gemaakt dat het niet de bedoeling kan zijn dat artsen hiervoor verklaringen afgeven. Dit is niet conform de geldende afspraken in Nederland: als behandelend arts mag je geen geneeskundige verklaring afgeven over eigen patiënten (voor meer informatie zie KNMG). Een patiënt kan zelf verklaren met behulp van het kaartje dat hij/zij onder de uitzonderingsregel valt. Daarvoor is geen artsenverklaring nodig. U kunt uw patiënten wijzen op deze mogelijkheid, als zij bij u aankloppen met vragen hierover.

■ Werkgerelateerde blootstelling

In geval van werkgerelateerde blootstelling en verplichting tot het dragen van een mondkapje door de werkgever, kan een zelf uitgeprinte verklaring wellicht onvoldoende zijn voor de werknemer. In dat geval kan geadviseerd worden om als werknemer het gesprek aan te gaan met de werkgever en/of bedrijfsarts.

Daarnaast vallen alternatieven te overwegen: bijvoorbeeld het dragen van mondkapjes van hypoallergene stoffen (zie hieronder bij tips) of het dragen van een faceshield (de Rijksoverheid meldt dat als een mondneusmasker niet mogelijk is voor iemand, maar een faceshield wel, dat dat in deze gevallen is toegestaan).

■ Tips voor patiënten

Bij patiënten met een dermatose in het gelaat kan ook worden verwezen naar mondkapjes die niet irriteren. De VMCE heeft voor patiënten met CE hierover een aantal adviezen op de website verzameld. Het kan nuttig zijn patiënten hiernaar te verwijzen.

Om (verergering van) huidklachten als gevolg van een mondkapje te voorkomen, is het belangrijk de patiënt te adviseren de huid goed schoon te houden met een milde wasgel en te verzorgen met een hydraterende crème. Daarnaast moet men bij langdurig aaneengesloten gebruik regelmatig het mondkapje vervangen (elke 4 uur) en wasbare stoffen maskers regelmatig wassen op 60 graden. Waar mogelijk is het advies het mondkapje zo veel/vaak mogelijk af te zetten.